

จังหวัดเชียงราย

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัดในปี 2551

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่ค่อนข้างหลากหลาย ที่เป็นจุดเด่นสำคัญคือการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและศิลปวัฒนธรรม อาทิ วัดร่องขุ่น วัดพระสิงห์ วัดพระแก้ว พระธาตุดอยตุง วัดพระธาตุดาเวา อนุสาวรีย์พ่อขุนเม็งรายมหาราช เป็นต้น อีกทั้งพิพิธภัณฑสถานต่าง ๆ เช่น พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเชียงแสน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติหอดูฝน และสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เช่น ดอยตุง ดอยแม่สลอง วนอุทยานภูชี้ฟ้า ฯลฯ และแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญอย่างสามเหลี่ยมทองคำ เป็นต้น

สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายในปี 2551 บรรยากาศของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมค่อนข้างคึกคักหากเป็นช่วงเทศกาลจะคึกคักมาก เช่น ในช่วงไตรมาสที่ 1 เดือนมกราคม เป็นช่วงรอยต่อของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในปีที่ผ่านมาและยังมีอากาศหนาวเย็นอยู่จึงมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมายังจังหวัดเป็นจำนวนมาก ในไตรมาสที่ 2 เดือนเมษายนเป็นช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวค่อนข้างคึกคักกว่าเดือนอื่นๆ ส่วนในไตรมาสที่ 3 เป็นช่วงฤดูฝน เกิดภัยธรรมชาติน้ำท่วมและดินถล่มในบางพื้นที่เป็นประจำ โดยมีการเกิดน้ำป่าท่วมฉับพลันที่อำเภอแม่สายและตลาดสินค้าชายแดน ทำให้มีนักท่องเที่ยวลดน้อยลง และในไตรมาสที่ 4 ในช่วงเดือนพฤศจิกายนเกิดเหตุการณ์การปิดสนามบินสุวรรณภูมิทำให้ชาวต่างชาติยกเลิกการเที่ยวทั่วจังหวัดเชียงรายทุกรายการ แต่เมื่อสถานการณ์ดีขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม นักท่องเที่ยวก็เดินทางกลับมาท่องเที่ยวภายในจังหวัดอีกครั้งและมากกว่าปีก่อนๆ เนื่องจากอยู่ในช่วงฤดูหนาว ซึ่งมีอากาศหนาวเย็นกว่าจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งยังมีเทศกาลต่างๆ ในช่วงนี้ด้วย เช่น งานดอกไม้งามของอบจ.เชียงราย งานชิมชาชมดอกซากุระที่ดอยแม่สลอง งานฤดูหนาวของ อบต.ต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย และกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดในสถานที่ท่องเที่ยวของภาคเอกชน จึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวในจังหวัดมีทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมได้แก่ ภูชี้ฟ้า ดอยแม่ฟ้าหลวง ดอยผาหม่น ดอยแม่สลอง วัดร่องขุ่น เป็นต้นนอกจากนั้น ยังมีงานเทศกาลลีนจีและของดีเมืองเชียงราย จัดขึ้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมของทุกปี มีการประกวดขบวนรถและธิดาลีนจี และการออกร้าน บริเวณสนามกีฬาากลางจังหวัดเชียงราย งานประเพณีสงกรานต์และแข่งเรือเมืองเชียงแสน จัดขึ้นประมาณกลางเดือนเมษายน จัดบริเวณ อำเภอเชียงแสน และงานอนุรักษ์มรดกไทยล้านนาจัดในเดือนเมษายน มีการจัดนิทรรศการและการแสดงแบบไทยล้านนามีการสาธิตงานศิลปะ บริเวณหอวัฒนธรรมนิทัศน์อำเภอเมือง

แหล่งช้อปปิ้งและสินค้าที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อหา ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
แม่สาย	เครื่องประดับ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าอุปโภคบริโภค
เชียงใหม่	ผ้าทอมือ สินค้าศิลปหัตถกรรม
สามเหลี่ยมทองคำ	ของฝาก ขนม สินค้าพื้นเมือง
วัดร่องขุน	วัตถุมงคล ภาพวาด เสื้อผ้า

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 3,177 คน แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 70 และชาวต่างประเทศร้อยละ 30 โดยนักเดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนมากจะเป็นนักท่องเที่ยวมีสัดส่วนร้อยละ 76 และ 73 ตามลำดับ

2.1 ภูมิลำเนาถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาจังหวัดเชียงราย ส่วนใหญ่มาจากภาคเหนือด้วยกัน ร้อยละ 37.40 รองลงมา คือ ผู้เดินทางจากกรุงเทพฯ สัดส่วนร้อยละ 32.77 ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่มาจากทวีปยุโรป ร้อยละ 41.18รองลงมา คือ ผู้มาเยือนจาก ทวีปอเมริการ้อยละ 36.93 และจากทวีปเอเชีย ร้อยละ 21.47

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจรคนไทยที่มาจากจังหวัดเชียงราย ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
เชียงราย	1. กรุงเทพฯ ฯ	37.00	31.45	32.77	1. ทวีปอเมริกา	37.02	36.89	36.93
	2. ภาคกลาง	20.30	15.07	16.32	2. ทวีปยุโรป	38.17	42.31	41.18
	3. ภาคตะวันตก	3.04	2.50	2.63	3. โอเชียเนีย	0.76	0.28	0.41
	4. ภาคตะวันออก	1.90	8.76	7.12	4. ทวีปเอเชีย	24.05	20.51	21.47
	5. ภาคเหนือ	36.43	37.70	37.40	5. ตะวันออกกลาง	-	-	-
	6. ภาคใต้	0.19	0.60	0.50	6. ทวีปแอฟริกา	-	-	-
	7. ภาคอีสาน	1.14	3.93	3.26				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	527	1,682	2,209	ยอดรวม (คน)	262	706	968

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบเพศชายและเพศหญิง ในสัดส่วนร้อยละ 52 : 48 ตามลำดับ ร้อยละ 83.01 จะมีอายุต่ำกว่า 45 ปี และส่วนมากจะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 25-44 ปี เป็นสัดส่วนร้อยละ 68.06 และกลุ่มตัวอย่างกระจายตัวในหลายอาชีพ โดยส่วนมากจะเป็นแรงงานรับจ้าง (21.57%) เจ้าของกิจการ (19.48%) ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (15.77%) พนักงานบริษัท (13.50%) และนักเรียนนักศึกษา (12.69%) กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้กระจายตัวมาก โดยส่วนมากจะมีรายได้ในช่วงน้อยกว่า 10,000-15,000 บาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.59 โดยมีกลุ่มรายได้ระหว่าง 15,001-45,000 บาท ร้อยละ 32.67 และไม่มีรายได้สัดส่วนร้อยละ 20.39

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดเชียงใหม่มีสัดส่วนเพศชายต่อเพศหญิงร้อยละ 55 : 45 ส่วนมากจะมีอายุอยู่ระหว่าง 25-54 ปี คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.43 โดยส่วนมากจะกระจุกตัวระหว่างช่วงอายุ 35-44 ปี ร้อยละ 39.15 กลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพกระจายอยู่ในหลายอาชีพ ได้แก่ เจ้าของกิจการ (36.36%) ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ (17.56%) พนักงานบริษัท (15.08%) และแม่บ้าน (10.64%) โดยส่วนมากเป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐอเมริกาต่อปี ร้อยละ 34.19 โดยมีกลุ่มที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001-19,999 เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อปี ร้อยละ 58.26

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจกรคนไทยที่มาเชียงใหม่ ในปี 2551

เชียงใหม่	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักทัศนจกร	นักท่องเที่ยว	รวม	นักทัศนจกร	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	50.66	52.68	52.20	55.34	54.53	54.75
	หญิง	49.34	47.32	47.80	44.66	45.47	45.25
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	12.14	15.83	14.95	7.25	5.67	6.10
	25-34 ปี	25.43	34.29	32.17	17.94	31.87	28.10
	35-44 ปี	42.31	33.87	35.89	40.46	38.67	39.15
	45-54 ปี	17.08	10.65	12.19	27.10	18.98	21.18
	55-64 ปี	2.66	3.69	3.44	4.58	4.11	4.24
	65 ปีขึ้นไป	0.38	1.67	1.36	2.67	0.71	1.24
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาเชียงราย ในปี 2551 (ต่อ)

เชียงราย	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	20.30	19.23	19.48	33.97	37.25	36.36
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	15.37	15.89	15.77	21.37	16.15	17.56
	พนักงานบริษัท	19.73	11.55	13.50	15.27	15.01	15.08
	แม่บ้าน	10.63	7.98	8.61	9.54	11.05	10.64
	นักเรียน นักศึกษา	11.01	13.21	12.69	7.25	6.23	6.51
	เกษียณ	0.19	3.39	2.63	1.91	1.13	1.34
	เกษตรกร	3.61	5.89	5.35	0.38	3.82	2.89
	แรงงานรับจ้าง	18.79	22.44	21.57	10.31	9.35	9.61
	อื่นๆ	0.38	0.42	0.41	-	-	-
	รวม (%)		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเชียงราย ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
เชียงราย	ไม่มีรายได้	21.06	20.18	20.39	1. น้อยกว่า 10,000	29.01	36.12	34.19
	น้อยกว่า 10,000	8.16	16.25	14.32	2. 10,000 – 14,999	32.82	30.31	30.99
	10,000-15,000	20.30	32.08	29.27	3. 15,000 – 19,999	31.30	25.78	27.27
	15,001-30,000	26.94	19.94	21.61	4. 20,000 – 39,999	6.87	7.51	7.33
	30,001-45,000	20.30	8.15	11.06	5. 40,000 – 59,999	0.00	0.28	0.21
	45,001-60,000	3.04	2.86	2.90	6. 60,000 – 79,999	0.00	0.00	0.00
	60,000-75,000	0.19	0.42	0.36	7. มากกว่า 80,000	0.00	0.00	0.00
	75,001-90,000	0.00	0.06	0.05				
	มากกว่า 90,000	0.00	0.06	0.05				
	รวม (%)		100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)		527	1,682	2,209	ยอดรวม (คน)	262	706	968

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาจังหวัดเชียงรายของนักเดินทางชาวไทย คือ การเดินทางเพื่อท่องเที่ยวและพักผ่อน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.66 มีบางส่วนที่มาเยี่ยมญาติ/เพื่อน สัดส่วนร้อยละ 32.35 โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวจะมีวัตถุประสงค์มาเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน และนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชียงรายจังหวัดเดียว โดยส่วนมากเป็นการเดินทางมาเยือนเชียงรายเป็นครั้งแรก (84.10%) แต่มีจำนวนไม่น้อยที่มาเยือนเชียงรายแล้ว 2 ครั้งขึ้นไป และมักจะเดินทางมาเป็นกลุ่ม มีผู้ร่วมเดินทาง 1-3 คน คิดเป็นร้อยละ 89.09 โดยส่วนมากจะเดินทางกับเพื่อนหรือแฟน ครอบครัว และกลุ่มที่ทำงานร่วมกัน และมีจำนวนไม่น้อยที่เดินทางคนเดียวร้อยละ 30.69

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 38.64 ของนักเดินทางชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดเชียงราย คือ มาเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อน และร้อยละ 35.54 มาเพื่อการท่องเที่ยว/พักผ่อน ส่วนมากคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 95.97 ที่เดินทางมาเพียงจังหวัดเดียว และเกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเยือนเชียงรายเป็นครั้งแรก (91.22%) นิยมเดินทางเป็นกลุ่มมีผู้ร่วมเดินทาง 1-3 คน ซึ่งส่วนมากจะเดินทางร่วมกับเพื่อนหรือแฟน ครอบครัว โดยมีจำนวนไม่น้อย (ร้อยละ 24.79 ของนักเดินทางชาวต่างชาติทั้งหมด) ที่เดินทางคนเดียว

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

เรียงราย	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	37.95	34.94	35.66	36.26	35.27	35.54
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	13.09	11.07	11.55	12.98	6.94	8.57
	3. ติดต่อธุรกิจ	6.64	6.90	6.84	6.11	2.83	3.72
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	17.65	7.14	9.65	22.90	8.50	12.40
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	16.51	37.32	32.35	20.23	45.47	38.64
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	0.57	0.18	0.27	0.76	0.28	0.41
	7. ได้รับรางวัล	-	-	-	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	7.59	2.32	3.58	0.76	0.71	0.72
	9. อื่นๆ	-	0.12	0.09	-	-	-
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัด ที่ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	90.51	91.49	91.26	98.09	95.18	95.97
	2 จังหวัด	8.16	7.26	7.48	0.76	3.54	2.79
	3 จังหวัด	1.14	1.07	1.09	0.76	1.27	1.14
	4 จังหวัด	0.19	0.06	0.09	0.38	-	0.10
	5 จังหวัดขึ้นไป	-	0.12	0.09	-	-	-
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการ เยี่ยมชม	จำนวน 1 ครั้ง	91.08	81.90	84.10	96.56	89.24	91.22
	จำนวน 2 ครั้ง	5.88	13.93	12.01	2.67	9.92	7.95
	จำนวน 3 ครั้ง	1.90	2.14	2.08	0.76	0.85	0.83
	จำนวน 4 ครั้ง	0.95	0.95	0.95	-	-	-
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	0.19	1.07	0.86	-	-	-
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	39.28	27.99	30.69	37.40	20.11	24.79
	เพื่อนหรือแฟน	26.76	27.52	27.33	32.06	43.20	40.19
	ครอบครัว	21.63	27.22	25.88	20.61	29.46	27.07
	ญาติ	3.98	5.78	5.35	2.67	2.27	2.38
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	8.35	11.49	10.74	7.25	4.96	5.58
	อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-
	รวม		100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ) (ต่อ)

เชิงรายการ	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนผู้ร่วมทาง	จำนวน 1 คน	64.52	61.43	62.17	77.10	64.45	67.87
	จำนวน 2 คน	16.70	15.12	15.50	9.16	15.58	13.84
	จำนวน 3 คน	10.06	11.85	11.42	10.31	12.32	11.78
	จำนวน 4 คน	2.85	4.88	4.40	1.91	4.96	4.13
	จำนวน 5 คน	2.85	2.74	2.76	1.53	2.12	1.96
	จำนวน 6-10 คน	2.09	2.44	2.36	-	0.42	0.31
	จำนวนมากกว่า 10 คน	0.95	1.55	1.40	-	0.14	0.10
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรไทยมาจังหวัดเชียงราย ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ สินค้าราคาถูก และระยะทาง ปัจจัยเหล่านี้ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ประมาณร้อยละ 82.36

นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแรงจูงใจ คือ สถานที่ท่องเที่ยว สินค้าราคาถูก และระยะทาง ปัจจัยเหล่านี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวไทยได้ประมาณร้อยละ 73.01

สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ นั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดเชียงราย คือ สถานที่ท่องเที่ยว และสินค้าราคา โดยทั้งสองปัจจัยเหล่านี้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้มาเยือนจังหวัดเชียงรายได้ร้อยละ 91.60

สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยว สินค้าราคาถูก และช่วงเทศกาล ปัจจัยเหล่านี้ดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ถึงร้อยละ 90.23

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดเชียงรายในปี 2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	48.01	48.85	29.73	44.62
มีความปลอดภัย	6.64	3.05	3.75	7.93
อาหารอร่อย	1.33	1.15	2.20	0.42
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	1.52	0.00	6.66	0.71
ช่วงเทศกาล	2.66	4.20	6.66	15.58
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	0.57	0.00	1.37	0.00
สินค้าราคาถูก	25.81	42.75	28.00	30.03
ระยะทาง	8.54	0.00	15.28	0.71
เวลาในการเดินทาง	3.23	0.00	4.88	0.00
อื่นๆ	1.71	0.00	1.49	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรกของนักเดินทางชาวไทย ได้แก่ วัด แหล่งช้อปปิ้ง และน้ำตก/ถ้ำ ในขณะที่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ นิยมเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ แหล่งช้อปปิ้ง วัด และพิพิธภัณฑ์

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	31.22	37.91
พระราชวัง	3.36	7.58
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	2.35	0.44
อุทยานแห่งชาติ	8.21	0.22
อุทยานประวัติศาสตร์	-	-
พิพิธภัณฑ์	6.48	7.91
น้ำตก ถ้ำ	18.31	4.84
แหล่งช้อปปิ้ง	30.07	41.10
สวนสัตว์ สวนสนุก	-	-
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดเชียงรายจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่มากนัก ในกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยจะพบปัญหาบ้างในแหล่งบันเทิงนันทนาการ และแหล่งช้อปปิ้ง ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีปัญหาที่พบตามแหล่งน้ำตก ถ้ำ และแหล่งช้อปปิ้ง

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดเชียงรายในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
เชียงราย	วัด	1.42	1.63
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	6.75	0.00
	อุทยานแห่งชาติ	0.98	0.00
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ์	0.16	0.48
	น้ำตก ถ้ำ	4.63	14.77
	แหล่งช้อปปิ้ง	6.93	4.06
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,209	968

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดเชียงรายพบปัญหาบ้างในเรื่องการใช้บริการรถประจำทาง/ รถสองแถว โดยในกลุ่มนักท่องเที่ยวต่างชาติก็พบปัญหาเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างชาวไทย คือ การใช้บริการรถประจำทาง/ รถสองแถว

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดเชียงรายปี 2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
เชียงราย	รถประจำทาง/รถสองแถว	9.46	3.31
	เรือโดยสาร	0.23	0.00
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ	0.27	0.00
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.27	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,209	968

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดเชียงราย

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดเชียงราย ทั้งในด้านของคุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มิมีความพอใจทั้งสามด้าน ร้อยละ 61.73, 73.77 และ 74.74 ในระดับพอใช้ โดยมีสัดส่วนน้อยที่เห็นว่ามีความคุณภาพในระดับแย่ (น้อยกว่า 1%) และผู้เดินทางที่เห็นว่าคุณภาพของสถานที่พักแรมอยู่ในระดับดีในแต่ละด้าน ดังนี้ คุณภาพของที่พักแรม (38.12%) ความสะอาดของที่พักแรม (26.01%) และสุขอนามัยของอาหารในสถานที่พักแรม (24.29%)

สำหรับนักเดินทางชาวต่างชาติเช่นกันที่ส่วนมากจะเห็นว่าคุณภาพ และความสะอาด และสุขอนามัยของสถานที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ – ดี มีสัดส่วนน้อยมาก (น้อยกว่า 1%) ที่เห็นว่าคุณภาพสถานที่พักแรมอยู่ในระดับแย่ โดยนักเดินทางชาวต่างชาติเห็นว่าคุณภาพของที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ สัดส่วน 56.93% ความสะอาดอยู่ในระดับพอใช้ สัดส่วน 55.82% และสุขอนามัยของอาหารของสถานที่พักแรมอยู่ในระดับพอใช้ สัดส่วน 58.04%

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดเชียงรายในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักรวม	แย่มาก	0.15	0.18
	พอใช้	61.73	56.93
	ดี	38.12	42.88
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักรวม	แย่มาก	0.22	0.37
	พอใช้	73.77	55.82
	ดี	26.01	43.81
	รวม	100.00	100.00
สุขอนามัยของอาหารของที่พักรวม	แย่มาก	0.97	0.74
	พอใช้	74.74	58.04
	ดี	24.29	41.22
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัดเชียงราย

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย คือ

- ปัญหาน้ำท่วมและดินถล่มในช่วงไตรมาสที่ 3 เส้นทางคมนาคมบางแห่งถูกตัดขาด
- ปัญหาจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในเดือนพฤศจิกายน การปิดสนามบินสุวรรณภูมิ
- จุดให้บริการนักท่องเที่ยวมีไม่เพียงพอ
- การเดินทางของนักท่องเที่ยวที่ใช้บริการรถรับจ้างสาธารณะยังถูกเอาเปรียบเนื่องจากราคาไม่คงที่ ไม่ยุติธรรม
- ผู้ให้บริการขายสินค้าที่ไม่มีคุณภาพให้กับนักท่องเที่ยว
- ที่จอดรถยังไม่ดีเพียงพอ ไม่มีร่มเงาให้กับรถ

- เส้นทางคมนาคมไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆภายในจังหวัดยังไม่สะดวกเท่าที่ควร และการเข้าถึงสถานที่บางสถานที่ต้องอาศัยยานพาหนะพิเศษ การเดินทางโดยรถสาธารณะค่อนข้างลำบาก เนื่องจากมีน้อย และแหล่งท่องเที่ยวแต่ละจุดอยู่ห่างไกลกันอีกทั้งยังเข้าถึงยาก
- ปัญหาของราคาน้ำมันและค่าครองชีพที่แพงขึ้นและยังพบรถสาธารณะมีราคาไม่ได้มาตรฐาน มีราคาแพง เช่น การโดยสารจากสนามบินทั้งที่ได้มีการกำหนดเกณฑ์ราคา ราคา
- รถรับจ้างจากสนามบินก็ยังมีรถเอาเปรียบนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างชาติ แม้จะน้อยลงจากเดิมก็ตาม
- ในฤดูฝนพบว่าสภาพอากาศแปรปรวนทำให้ไม่สามารถวางแผนการท่องเที่ยวได้

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักทัศนาจรคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดเชียงรายเฉลี่ย 1,623.83 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 3 รายการ คือ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (48.61%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก(28.02%) และค่าอาหารและเครื่องดื่ม (22.29%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดเชียงราย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,229.07 บาท รายจ่ายหลักได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (32.05%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (28.93%) ค่าที่พัก (18.62%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (17.68%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มาอยู่กับบริษัทนำเที่ยว

นักทัศนาจรที่เดินทางมาเชียงรายกับบริษัทนำเที่ยว จะมีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน 1,795.24 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (44.30%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (43.77%) และค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (10.61%)

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 1,587.63 บาท เป็นค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (46.27%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (22.05%) ค่าที่พัก (15.99%) และค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (10.79%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่จัดการเดินทางเอง เฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 1,521.46 บาท รายจ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะภายในจังหวัด (43.70%) ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (42.18%) และค่าอาหารและเครื่องดื่ม (13.86%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเองที่มีการค้างคืนในจังหวัด เชียงราย ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันเท่ากับ 1,071.25 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าที่พัก (36.90%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (22.80%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (20.99%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18.67%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์ จะมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 1,200.00 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (50.00%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (33.33%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (16.67%)

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวัน เท่ากับ 1,000.00 บาท เป็นรายจ่ายหลัก ได้แก่ ค่าที่พัก (50%) ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (25%) และค่าอาหารและเครื่องดื่ม (20%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนาจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดเชียงราย	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนาจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	0.41	0.25	1.01	0.09	0.00	0.00	1.94	0.00
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	48.61	43.70	32.05	20.99	10.61	50.00	10.79	25.00
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	18.62	36.90	0.00	0.00	15.99	50.00
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	22.29	13.86	28.93	22.80	44.30	33.33	46.27	20.00
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	28.02	42.18	17.68	18.67	43.77	16.67	22.05	5.00
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	0.18	0.00	0.70	0.26	1.33	0.00	1.55	0.00
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.11	0.00	0.33	0.02	0.00	0.00	1.40	0.00
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	0.37	0.00	0.69	0.26	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,623.83	1,521.46	1,229.07	1,071.25	1,795.24	1,200.00	1,587.63	1,000.00
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			2.97	3.74			2.61	2.00

7. ระยะเวลาในการพำนัก

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่จัดการเดินทางเองและค้างคืนในจังหวัดเชียงราย มักจะใช้เวลาพำนักเฉลี่ย 2.97 คนและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเองและค้างคืนจะใช้เวลาในการพำนักนานกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทย คือ 3.74 วัน ในขณะที่กลุ่มที่เดินทางมากับทัวร์ชาวไทยจะใช้เวลาในการพำนักเท่ากับ 2.61 วัน แต่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมากับทัวร์จะใช้เวลาพำนักในเชียงรายสั้นกว่าเล็กน้อยเท่ากับ 2.00 วัน

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดเชียงราย

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนเชียงราย โดยมีร้อยละ 87.51 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 58.26 ของชาวต่างชาติที่คาดว่าจะกลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัด	โอกาสที่จะกลับมาเยือนใหม่	
	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ
เชียงราย	87.51	58.26

.....